

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojem osobní údaj v českém právním řádu

Ochranu osobních údajů upravuje zákon č. [101/2000](#) Sb. Při jeho přípravě vycházel zákonodárce z Listiny základních práv a svobod, se stávající úpravy v zákoně č. [256/1992](#) Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, Směrnice č.95/46/EC Evropského parlamentu a Rady z roku 1995 o ochraně jednotlivců ve vztahu ke zpracování osobních dat a o volném pohybu těchto dat a z Úmluvy č. 108 Rady Evropy na ochranu osob ve vztahu k automatizovanému zpracování dat z roku 1981.

Ochranu osobních údajů upravuje zákon č. [101/2000](#) Sb. Při jeho přípravě vycházel zákonodárce z Listiny základních práv a svobod, se stávající úpravy v zákoně č. [256/1992](#) Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, Směrnice č.95/46/EC Evropského parlamentu a Rady z roku 1995 o ochraně jednotlivců ve vztahu ke zpracování osobních dat a o volném pohybu těchto dat a z Úmluvy č. 108 Rady Evropy na ochranu osob ve vztahu k automatizovanému zpracování dat z roku 1981.

Listina základních práv a svobod v článku 7 odst.1 zaručuje nedotknutelnost osob a jejich soukromí. Tato nedotknutelnost může být omezena jen v případech stanovených zákonem. V článku 10 dává Listina každému právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno, právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života a právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Zároveň je článkem 36 Listiny každému dána možnost domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Dále každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, se může obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak.

Osobním údajem se dle zákona č. 101/2000 sb. o ochraně osobních údajů rozumí jakýkoli údaj týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Tento subjekt se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze na základě jednoho či více osobních údajů přímo či nepřímo zjistit jeho identitu. Může jít o jeden údaj /např. fotografii/, ale zpravidla půjde o jejich soubor. O osobním údaji nelze hovořit, pokud by ke zjištění identity subjektu bylo zapotřebí nepřiměřené množství času, úsilí nebo materiálních prostředků. Konkretizace těchto pojmů závisí na okolnostech práce s osobními údaji a posuzuje je buď Úřad pro ochranu osobních údajů nebo případně soud.

Je nutné zdůraznit, že je to sám občan, kdo se podílí na ochraně údajů, které o něm vypovídají. Je na něm, zda udělí či neudělí souhlas se zpracováním, prohlášením určitých údajů za veřejné, vyžádáním informace o údajích, které o něm byly shromážděny, požadavky na opravy či výmazy aj.

Zákon č. [101/2000](#) Sb. se věcného hlediska vztahuje na veškeré osobní údaje, tedy nikoli jen na ty, které jsou vedeny automatizovaně v informačních systémech. Z hlediska osobní působnosti se zákon vztahuje na veškeré subjekty fyzické i právnické osoby, ať vykonávají veřejnou moc, nebo se jedná o subjekty soukromoprávní. Je zde výslovně stanoveno, ve kterých případech se na zpracování osobních údajů nevztahuje (zpracování osobních údajů zpravodajskými službami, Policií ČR aj.). Zákon se vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů. Není tedy rozhodné, zda se tak děje prostředky výpočetní techniky nebo jinými automatickými prostředky nebo manuálně.

Tuto úpravu nelze použít na zpracování osobních údajů, které shromažďuje pro svou soukromou či domácí potřebu fyzická osoba. Může se jednat o různé adresáře, soubory údajů, které tato osoba shromáždí v rámci své záliby a pod. Údaje takto shromážděné však nesmějí být předmětem

obchodních aktivit a nesmějí být zveřejňovány. Zákon se rovněž nevztahuje na ty osobní údaje, které jsou shromážděny nahodile, bez prvku systematickosti, jsou vedeny manuálně a nejsou nijak dále zpracovávány.

V souvislosti s ochranou osobních údajů je třeba upozornit na trestně právní aspekty této ochrany zakotvené v trestním zákoně. Neoprávněné nakládání s osobními údaji může dle §178 trestního zákona trestným činem. Trestného činu neoprávněného nakládání s osobními údaji se dopustí ten, který:

(a) byť i z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si присvojí osobní údaje o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné správy, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem, anebo

(b) osobní údaje o jiném získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, byť i z nedbalosti, sdělí nebo zpřístupní, a tím poruší právním předpisem stanovenou povinnost mlčenlivosti.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)